

18 Απριλίου 2022

Ο πατερικός λόγος του Αγίου Ιωάννου Δαμασκηνού στο «Ενορία εν δράσει»

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Πολυμέσα - Multimedia](#)

Ολοκληρώθηκε την Τετάρτη 13 Απριλίου, με την 10η διαδικτυακή συνάντηση, η σειρά παρουσιάσεων με γενικό τίτλο «Πατερικός λόγος», που πραγματοποιήθηκε, στο πλαίσιο των Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...».

Η συνάντηση ήταν αφιερωμένη στον άγιο Ιωάννη Δαμασκηνό. Τη σειρά επιμελήθηκε ο Αρχιμανδρίτης π. Δανιήλ Ψωίνος, Θεολόγος, Ιεροκήρυκας.

Όλες οι παρουσιάσεις είναι διαθέσιμες, μέσα από το κανάλι του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...» στο YouTube.

Ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, γεννήθηκε το 675 μ.Χ. και από την παιδική του ηλικία, διδάχθηκε τις μεγάλες αρετές της ελεημοσύνης και της φιλευσπλαχνίας από τον πατέρα του, που έπαιξε σπουδαίο ρόλο στην ζωή του και την σχέση του με τον Θεό.

Μεγαλώνοντας ο άγιος, πρόκοψε πολύ στην σοφία, μαζί με τον αδελφό του άγιο Κοσμά, και κινήθηκαν πολύ μέσα στα πνευματικά πράγματα. Διέθεταν και τα δύο αδέρφια οξύνοια πνεύματος, αλλά και σεμνότητα, ενώ διακρίθηκαν στην τέχνη της ποίησης και της μουσικής. Μάλιστα, ο άγιος Κοσμάς χαρακτηρίστηκε από την Εκκλησία, ποιητής, γιατί ήταν έντονο το τάλαντο αυτό της ποίησης που κατείχε.

Ο άγιος Ιωάννης, τέλειος γνώστης της ελληνικής και της αραβικής γλώσσας, ακολούθησε λαμπρή σταδιοδρομία στην δημόσια διοίκηση και διαδέχθηκε τον πατέρα του στο αξίωμα του διοικητή των χριστιανών της Δαμασκού.

Όταν ο αυτοκράτορας Λέων Γ' ο Ίσαυρος άρχισε να διώκει την ευλαβή προσκύνηση των εικόνων, ο άγιος Ιωάννης έστειλε πολλές επιστολές στο Βυζάντιο, υπερασπιζόμενος με επιχειρήματα από την Αγία Γραφή και τους Πατέρες, την τιμητική προσκύνηση των σεπτών εικόνων. Αυτό προκάλεσε την οργή του αυτοκράτορα και κατάφερε τον χαλίφη της περιοχής, να τιμωρήσει τον άγιο Ιωάννη, κόβοντας το δεξί του χέρι.

Με θαυματουργικό τρόπο, η Παναγία θεράπευσε τον άγιο αποκαθιστώντας το χέρι του, και έκτοτε αφιέρωσε την γραφίδα του να συγγράφει ύμνους για την Θεοτόκο και τον Χριστό, καθώς και για την υπεράσπιση της ορθόδοξης πίστης.

Αποσύρθηκε με τον αδερφό του στα Ιεροσόλυμα για να γίνει μοναχός στην Λάυρα του Αγίου Σάββα. Υποτάχθηκε στην πνευματική καθοδήγηση γέροντα, έμπειρου στους αγώνες της ασκητικής ζωής, αλλά τραχύ και απαιτητικού.

Ο άγιος έκανε υπακοή και με διάπυρο ζήλο αφιερώθηκε στην αποκοπή του ιδίου θελήματος και στην αποταγή του παρελθόντος βίου του. Η Θεοτόκος όμως παρουσιάστηκε στον γέροντα και τον διέταξε να αφήσει τον υποτακτικό του να συνθέτει ύμνους και ποιήματα.

Μέσα στα έργα του αγίου, είναι και ο κανόνας που ψάλλεται το Πάσχα, αλλά και το μεγαλύτερο μέρος των αναστάσιμων ύμνων της Οκτωήχου. Συνέγραψε επίσης θαυμάσιους κανόνες και εξαίσιους λόγους, εγκωμιάζοντας δεσποτικές και θεομητορικές εορτές, όπως και εορτές αγίων.

Παράλληλα με το χάρισμα το μελωδού, έλαβε από τον Θεό και την δωρεά της θεολογικής έκφρασης, διατυπώνοντας στην περίφημη τριλογία του «Πηγγή Γνώσεως», την ουσία της χριστιανικής πίστης, και το έργο αυτό θεωρείται επισφράγιση και κορωνίδα της εποχής των μεγάλων Πατέρων της Εκκλησίας.

Άλλο δογματικό έργο του, είναι η περίφημη «Έκδοσις Ακριβής της Ορθοδόξου Πίστεως», που αποτελεί τον πλέον ασφαλή οδηγό κάθε χριστιανού, σχετικά με δογματικά θέματα και είναι μνημείο της χριστιανικής παράδοσης.

Ο άγιος Ιωάννης, διέπρεψε στην υπεράσπιση των ιερών εικόνων, καταπολεμώντας τους εικονομάχους. Έγραψε τρεις εκτενείς λόγους καταδεικνύοντας το θεολογικό βάθος και την αναγκαιότητα της προσκύνησης και τιμής των σεπτών εικόνων και των τιμίων λειψάνων, που αποτελούν διακήρυξη της πραγματικότητας της ενανθρώπισης του Υιού του Θεού, αλλά και θέωσης της ανθρώπινης φύσης, στο πρόσωπο των αγίων.

Έγραψε πλήθος συγγραμμάτων ποικίλου περιεχομένου, όπως έργα δογματικά, απολογητικά, ενώ στα ηθικά του έργα, ξεχωρίζουν τα «Ιερά Παράλληλα», μία ογκώδη ανθολογία βιβλικών και πατερικών χωρίων, τα οποία αναφέρονται στον θρησκευτικό και ηθικό βίο.

Ακόμη έγραψε ομιλίες, που αναφέρονται κυρίως στην Θεοτόκο και επεισόδια της ζωής του Χριστού, έργα ερμηνευτικά, αγιολογικά και ποιητικά, εισάγοντας το ποιητικό είδος των κανόνων μέσα στην εκκλησιαστική υμνολογία.

Σύμφωνα με την διδασκαλία του αγίου, ο Θεός είναι υπερβατικός, γίνεται όμως καταληπτός, εξαιτίας της χάριτός Του. Ο κόσμος προήλθε από την αγαθότητα του Θεού, ενώ τονίζει την ανάγκη της μιμήσεως της αρετής του Χριστού και των αγίων, που ευαρέστησαν τον Θεό, με πρώτη την Παναγία.

Θεμέλιο της σωτηρίας του ανθρώπου είναι το μυστήριο της ενανθρωπήσεως του Λόγου του Θεού, ενώ έγραψε μεταξύ πολλών και για τα μνημόσυνα, τονίζοντας ότι ωφελούν πολύ και τους κεκοιμημένους, και όσους βρίσκονται εν ζωή.

Με την ταπεινοφροσύνη του και την επιμονή στους ασκητικούς αγώνες, ο εκκλησιαστικός αυτός φιλόσοφος, κατέκτησε εν Αγίω Πνεύματι, την θεοποιό σοφία

και εκοιμήθη στις 4 Δεκεμβρίου 749.

Τη συνάντηση μπορείτε να παρακολουθήσετε εδώ:

[π. Δανιήλ Ψωίνος: Πατερικός λόγος 10](#)